

Будні і перспективи економічної зони «Славутич»

Територію, на якій ефективно реалізуються інвестиційні проекти, можна вважати спеціальною економічною зоною «Славутич». Про її день сьогоднішній та перспективи на майбутнє розповідає голова адміністрації СЕЗ «Славутич» Григорій ДАНИЛЕЙКО:

— Спеціальна економічна зона «Славутич» створена відповідно до Закону України від 3 червня 1999 року за № 721-XIV з метою залучення інвестицій для створення нових робочих місць у місті Славутич та забезпечення працевлаштування працівників Чорнобильської АЕС, які вивільнюються у зв'язку з достроковим виводом її енергоблоків з експлуатації. Передумовами створення СЕЗ «Славутич» були достроковий вивід енергоблоків ЧАЕС з експлуатації, виробничий та науково-технічний потенціал міста, який у випадку невідстримування державою міг бути безповоротно втрачений, розвинута соціальна інфраструктура, наявність висококваліфікованих кадрів як на Чорнобильській АЕС (які будуть у майбутньому вивільнені), так і у місті Славутич. Реалізація затверджених проектів передбачає створення більш як 1800 нових робочих місць, що на сьогодні є найбільш актуальним для Славутича.

На сьогодні суб'єктами спеціальної економічної зони «Славутич» є 30 підприємств з інвестиційними проектами загальною кошторисною вартістю понад 83,6 мільйона доларів. З початку реалізації інвестиційних проектів на територію СЕЗ «Славутич» залучено інвестицій на суму близько 22,3 мільйона доларів, завезено та змонтовано обладнання та устаткування на суму понад 43,6 мільйона гривень, закуплено сировину та матеріали для забезпечення виробництва (їх сума склала 45,8 мільйона гривень), створено 559 нових робочих місць. Сума залучених інвестицій в розрахунку на кожного мешканця міста за період 1999-2002 роки становить більше 820 доларів.

Із самого початку функціонування СЕЗ «Славутич» інвестиційна діяльність її суб'єктів була направлена на підготовку технологічного процесу виробництва. У зв'язку з цим основна частина інвестицій спрямовувалася на придбання та відновлення засобів виробництва, монтаж обладнання, реконструкцію виробничих приміщень. Підприємства-суб'єкти СЕЗ відносяться

до різних галузей економіки. Найбільше інвестицій було залучено у металургію та металлообробку, виробництво електричного та електронного устаткування, целюлозно-паперову промисловість та видавничу справу.

Суб'єктами спеціальної економічної зони «Славутич» торік вироблено продукції на суму понад 28,8 мільйона гривень — на 11 відсотків більше від запланованої суми. Перевиконання плану пов'язано з виходом певної кількості виробництва на повну потужність. Продукція підприємств, які є суб'єктами СЕЗ, найрізноманітніша: канцелярські товари, будівельні матеріали, поліграфічна продукція, пакувальні матеріали, виготовлені флексографським способом друку, кронен-корки, текстильно-галянтерейні, жакардові вироби та ін. Особливо хочеться відзначити підприємства, чия продукція отримала сертифікат якості, причому частка сертифікованої продукції становить не менше 44 відсотків у загальних обсягах виробництва. Це — ТОВ «Компанія Вітава» (освітлювачі), ЗАТ «Єврофлекс» (пакувальні матеріали, виготовлені флексографічним способом друку), ТОВ «Терміт» та ТОВ «Полімер-Славутич» (пінопластирольні плити), ТОВ «Кронпак» (виробництво кронен-корків).

Продукція, що виробляється в рамках СЕЗ «Славутич», експортується до Росії та Італії. Торік, наприклад, експортом продукції займалася ЗАТ «Єврофлекс», ЗАТ «Перспектива» та ТОВ «Кронпак».

За весь час функціонування спеціальної економічної зони «Славутич» на її території створено 565 нових робочих місць. Варто зазначити, що для міста з менш ніж 25-тисячним населенням ця цифра є досить вагомою. Тим більше, що працездатне населення міста становить близько 12 тисяч чоловік, з яких майже 5,5 тисячі зайняті на найкрупніших підприємствах Славутича — державному спеціалізованому підприємстві «Чорнобильська АЕС», відокремленому підрозділі «Атомремонтсервіс» ДП НАЕК

«Енергоатом» та КП «УЖКГ». Слід також зазначити, що заробітна плата на підприємствах-суб'єктах СЕЗ «Славутич» дещо вища, ніж в цілому по місту (якщо не враховувати ДСП «ЧАЕС» та відокремлений підрозділ «Атомремонтсервіс» ДП НАЕК «Енергоатом»). Однак ця заробітна плата нижча, ніж було заплановано, і пояснюється це тим, що певна частина підприємств сьогодні або ж ще не працюють, або тільки розпочали роботу і поки що неспроможні виплачувати працівникам ту заробітну плату, яку було заявлено в інвестиційному проекті. Але з виходом цих підприємств на повну потужність ситуація має покращитися.

На початок серпня нинішнього року сума умовно нарахованих платежів (пільг), наданих суб'єктам СЕЗ «Славутич», склала понад 20,5 мільйона гривень. Загальна сума надходжень до бюджетів перевищила 1,3 мільйона гривень. Підприємствами-суб'єктами СЕЗ реалізовано продукції на суму 88,6 мільйона гривень.

Аналіз результатів функціонування спеціальної економічної зони «Славутич» показує, що сума податкових пільг поки що перевищує податкові платежі. Проте згідно із загальним аналізом інвестиційних проектів суб'єктів СЕЗ «Славутич» податкові платежі мають бути більші, ніж податкові пільги вже наприкінці 2003 року, а у подальшому щорічно будуть збільшуватися. Але оскільки більшість підприємств-суб'єктів СЕЗ функціонують не більше двох років і майже шістьомія роблять закупівлю обладнання, сировини, матеріалів, за рахунок чого формується податковий кредит, то ПДВ фактично сплачений до бюджету є різницею між податковим кредитом та податковим зобов'язанням. Слід також взяти до уваги той факт, що пільги поширюються лише на ті підприємства, які створюються, а не на вже діючі, і якби не було спеціального режиму функціонування, то не існувало б і самих підприємств.

Повністю виконують свої договірні зобов'язання у розрізі залучення інвестицій та створення робочих місць ЗАТ «Перспектива», ПП «Фірма «Оніко», ТОВ «Кронпак». Філія «Шепрі» та ЗАТ

«Єврофлекс» виконують свої зобов'язання щодо створення робочих місць, ТОВ «Датекс Папір» та ТОВ «Компанія Вітава» — зобов'язання щодо залучення інвестицій. Суми інвестицій, надходжень до бюджетів, кількість виробленої продукції могли б бути значно більшими, але на сьогодні із 30 підприємств-суб'єктів СЕЗ розпочали виробництво лише 18. Ряд підприємств є досить перспективними, але з багатьох причин ще не займаються виробництвом продукції. Це і підготовка приміщень для реалізації інвестиційних проектів (як у випадках із ЗАТ «Славутич» та МСК «Нікор»), і відсутність коштів для реалізації інвестиційних проектів (ТОВ «Енергетичні технологічні системи» та ТОВ «Фірма «Євротек»), і ремонт виробничих приміщень (ТОВ «Славутичпромтехнік»).

Негативно впливають на створення нових підприємств ускладнення процедури реєстрації (зокрема, обов'язкове погодження проектів у 5 центральних міністерствах та відомствах), неузгодженість окремих законів (наприклад, законів «Про зовнішньоекономічну діяльність» та «Про спеціальну економічну зону «Славутич»), відсутність чіткого визначення окремих термінів (як-то «інвестиція», «виробництво»), нестабільність діючого законодавства про СЕЗ в частині надання гарантій застосування пільгових режимів, що відлякує потенційних інвесторів, зокрема іноземних.

Попри всі ці недоліки спеціальна економічна зона «Славутич» працює, доказом цьому є діяльність найкрупніших підприємств — ЗАТ «Єврофлекс» та ТОВ «Кронпак» з інвестиційними проектами, кошторисна вартість яких перевищує 15 мільйонів доларів.

Можна зауважити й таке: обладнання такого рівня, яке має ТОВ «Обелен» (воно займається виробництвом жакардових виробів — фірмових краваток, церковних тканин, листівок тощо), або згадуване вище ТОВ «Кронпак», в Україні використовується вперше. Тож і якість продукції цих підприємств значно вища, ніж у конкурентів, оскільки виробляється вона на найсучаснішому обладнанні за найсучаснішими технологіями, аналогів яким в Україні немає.